

SUMMARY

On the Second Entry of Mandelaja, by S. Božičević

In this letter the author describes the exploration of Mandelaja pit and its new parts which were discovered on the occasion of the second breaking into the pit. On this occasion was discovered a oval lake (siphon) in the lowest part. It was established that the running water in Mandelaja pit runs during all the year round and that it does not arrive from abyss Ambarac where Mrežnica river disappears into the subterranean passage. The author is of the opinion that the running water comes from one branching-off river of Mrežnica river which disappears not far from the railway-track. Farther was established the relation between Mandelaja pit and an other pit near railway-track now the second entry of Mandelaja pit.

Dušan Novak, Ljubljana

Nekaj jam iz okolice Mozlja na Kočevskem

Široko podolje v okolici Mozlja je območje zadnjih ponorov Rinže. Ti ponori so obenem tudi najnižji njeni ponori, poplavljeni le redkokdaj ob visokih vodostajih.

Nedatirani Kodričev seznam jam Kočevskega okraja omenja s tega sveta precej jam. Kljub temu pa je svet v speleološkem pogledu še bela lisa na karti. Vsi stari zapiski kočevskih jamarjev, ki so jame raziskovali koncem prejšnjega in v začetku sadanjega stoletja so izgubljeni. Ohranila so se le imena. Kraji so po zadnji vojni novonaseljeni in le redke starejši domačin — Slovenec, ki je preživel vojno, more pokazati jame, predvsem bolj skrite.

Obrobje skriva v svojih gozdovih še več in večje jame, ki še čakajo opisovalca in raziskovalca.

Žal so vsi ti kraji preslabo prometno povezani z ostalim svetom.

Še pred vojno so bile mnoge jame odprte, aktivni požiralniki, a denes so zamašene. Taki ta Viglasch Kauderle in Millerloch Črnotoški. Le Požiralnik pri Müllerloch je še 20 m daleč odprt.

Značilne so tri Meglene jame. Prva, takoj za Livoldom ob cesti ima že tako ozko ustje, zamašeno.

Druga je manjša kukava na levi strani ceste v isti smeri, tretja pa je na poti iz Mozlja v Črni potok. Tudi ta kot manjše brezno, privede v ostrorobo zasigan podor po katerem se le s težavo plazimo, dokler ne spoznamo, da ne vodi nikamor, le v nevarnosti smo, da se izgubimo.

Iz vseh treh se po pripovedovanju domačinov ob hladnem vremenu vali meгла. Možnosti nadaljnega prodiranja bi bile le v kukavi, če bi se odmaknila kaka skala.

Kranzloch je brezno v značilnem kraškem grozdu zapadno od Mozlja in jugovzhodno od Črnega potoka. Brezno je nekoliko razpotegnjeno v smeri razpoke NW—SE, zgladkimi stenami in je globoko 8 m. Ustje meri v najdaljši smeri nekaj nad 3 m, dno visi proti SE.

Müllerloch ima vhod pri kilometerskem kamnu 2 na cesti iz Livolda v Mozelj.

Vhod v 6 m globoko brezno meri 4×4 m. Podorni stožec sega na južni južni strani do večjih podorov, na NW strani pa se jama razprostira skozi dve dvoranici. Pokriti sta z gruščem in zvezani z zelo nizkim prehodom. V drugi dvoranici je na NE strani velik podor, vrh katerega je odprtina v manjško udorno vrtačo, ki leži 5—6 m na nasprotni strani ceste kot prvi vhod. Jama je dolga skupno cca 40 m. Plasti svetlosivega apnenca padajo proti vzhodu.

Kaltenbrunnloch leži tik ob cesti, v desnem jarku, približno na sredi med Mozljem in Rajndolom. Vhod je slabo pokrit z deskami. Na dnu 6 m globokega zelo umazanega brezna je kup gramoza. V smeri proti SE se razteza jama ob razpoki še 10 m, nakar se konča ob podoru. Proti NW pa je še kakih 15 m lepo zasigane jame, zasiganega podora. V globino še kakih 5 m moremo prodreti po zelo ozki razpokim. Mnogo ilovice kaže na občasno poplavljanje z vodo.

Jama v Peklu — Höhle loch. Jamo je zelo težko najti brez vodnika in zgolj po opisu. Gozd, planotast zakrasel svet, močno z grapami prepreženo Šibje ni nič kaj primerno za tako iskanje. S ceste Rajndol—Knežja lipa pri znamenju 526 m nekako 1 km proti N.

Jama je koncem ozke globoke grape, po kateri teče manjši potok. Vhod se odpira pod 10 m visoko skalo. Meg ogromnimi bolvani je možno zlesti 12 m globoko do pravega vhoda. Proti SE es rov nekako v horizontali smeri, lijakasto da je treba žlezti po trebuhu, 10 m daleč do prečnega rova. Proti jugu se vleče razmeroma visok in dobro prehoden rov 30 m daleč. Na polovici izvira izpod grušča manjši studenec, verjetno tisti, ki je poniknil svojih 30 m pred vhodom v jamo. Ponoven prečni rov v smeri NV—SE ga zaključí. To križišče tvori 8 m široko in 6 m visoko dvorano, slabo zasigano z nekaj kapniki.

V desno, proti toku močnejšega potoka lahko prodiramo v več ali manj isti smeri okrog 280 m daleč, dokler večji podor rova ne zaključí in neprehodno zapre.

Rov je visok 5—10 m in 5—7 m širok. Višinska razlika s koncem je malenkostna. Pogostoma ga zapirajo manjši podori. Približno 100 m od križišča napravi, sečišču razpok, kolenast ovinek ne nekaj deset metrov dalje ob razpoki 100 m dolg in raven del v smeri N—S.

Od križišča tokom postaja rov vse nižji. Po 50 metrih se spusti strop do vode . . .

Stene so ostro korodirane in nazobčane.

Profili kažejo, da je jama izdalek lokalnega vodnega odtoka, ki si je izbral najlažjo pot po večjih razpokah. Voda se podzemno verjetno priključi Rinžinim podzemnim vodam. V časov obiska je bila jakost toka približno 10 l v sek.

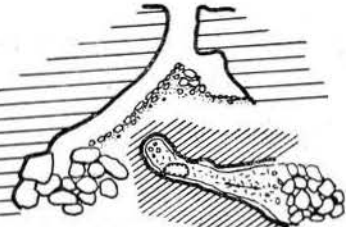
RESUMO

Kelkaj grotuj el čirkaŭajo de Mozelj apud Kočevsko

DUŠAN NOVAK

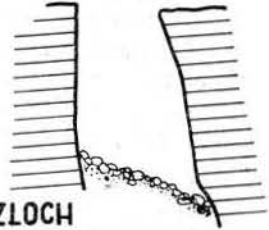
La artikolverkinto priskribas la grotuj de čirkaŭajo de Mozelj (PR Slovenio). Karakterize estas, ke ĉiuj priskribitaj grotuj posedas germanajn nomojn. La kaŭzon ni devas serĉi en la fakto ke ĉi regiono estas loĝitata plejparte de germana minoritato.

**POŽIRALNIK
PRI
MÜLLERLOCH**

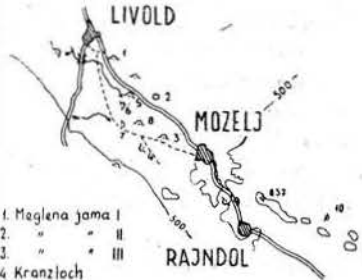
MEGLENA JAMA III.

HW - SE

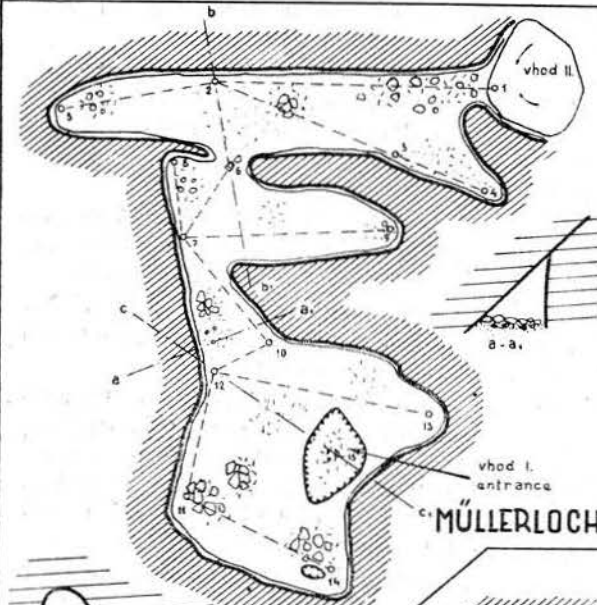
KRANZLOCH

LIVOLD

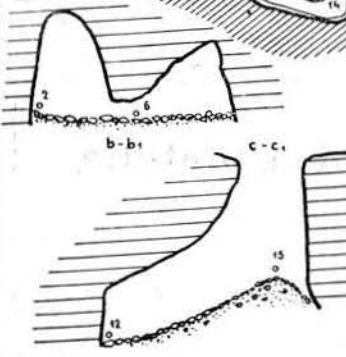

1. Meglena jama I
2. " " II
3. " " III
4. Kranzloch
5. Müllerloch
6. Požiralnik pri Müllerloch
7. Müllerloch črnepotoški
8. Viglašch kauderle
9. Kaltenbrunnloch
10. Höhleloch

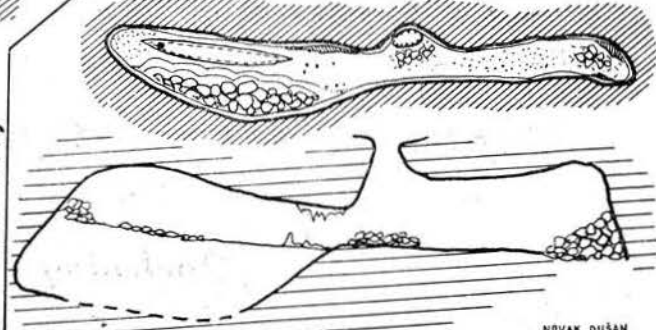
0 1 1 km

MÜLLERLOCH

KALTENBRUNNLOCH

SUMMARY

Some caves in the vicinity of Mozelj at the Kočevje

by DUŠAN NOVAK, Ljubljana

The last sink-holes of Rinža River are in a valley in the vicinity of Mozelj.

This territory is the white spot on the speleological map. Most of the caverns were explored by the old German inhabitants in the earlier centuries, but all relative documents were lost during the last war. The settlements are newly inhabited by newcomers to the district, it's rare to find any Slovenian people who remained at home and survived the war, who know the locality of the caves.

Many caves still await the describer and the explorer.

In the following description we use the old German names by which the caves are known.

Some sink-holes 20 years ago still open, are now gorged (Viglasch Kauderle, Millerloch at Črni potok).

Of special significance are the three Foggy caves — Meglene jame. The first cave will soon be stopped up by cast stones, the second one is a smaller kukava (sinking eddy), and the last is a smaller abyss of 6 m in depth, also stopped up. The natives say that in cold weather they smoke.

Kranzloch is an abyss, only 6 m deep.

Mülleloch on the road from Mozelj to Livold is a cave about 40 m long and the entrance is only 6 m deep abyss. In the N. W. direction there are two halls. In the second of the two, in E. N. E. direction, is a second entrance.

Kaltenbrunnloch lies by the road halfway between Mozelj and Rajndol. The entrance is covered with planks and the 6 m deep abyss leads us into the hole, along breach which is about 20 m long and 2 m high.

Höhle-loch is in the karstification forest named Šibje near Rajndol. Before entering the cave the little brook is sinking. The narrow shaft leads us for 10 m towards the S. E. In a southerly direction we can go 30 m to reach a transverse pit with a brook. It's possible to go along the water in a S. E. direction for about 50 m. On the other hand, the shaft which is 5—10 m high and 5.7 m wide goes on for 280 m further the water course.

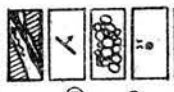
The water found an easier passage for itself along the cracks in the rocks and so eventually formed the cave.

Upozorite Vaše inozemne prijatelje

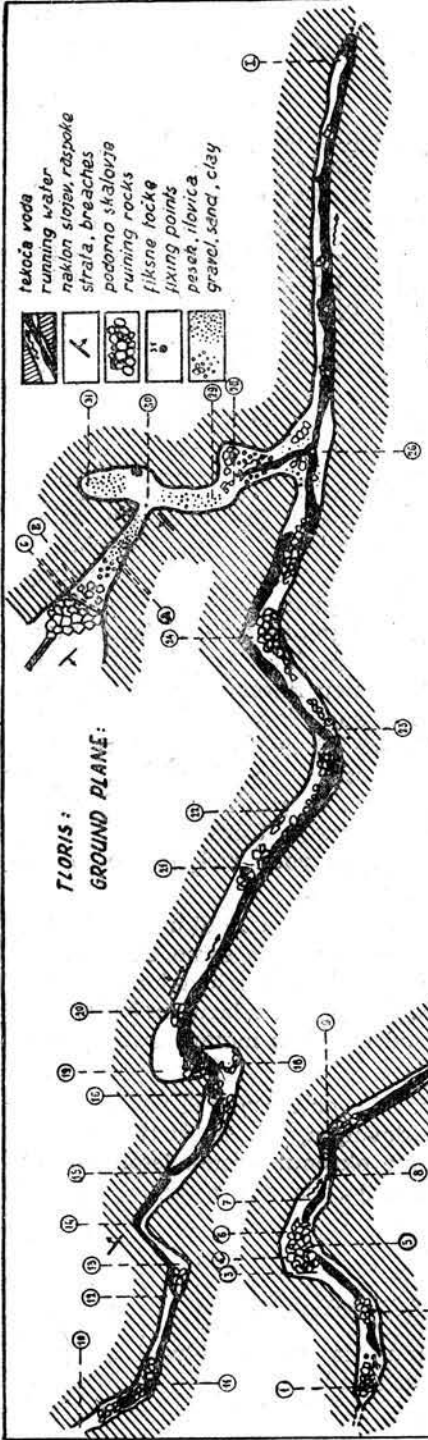
na

„*Speleolog*“

tekouca voda
running water
naklon stovej, rásponke
strata, breaches
podobno skaloyza
ruining rocks
fiksné ločké
fixing points
pesek, ilovitca
gravel, sand, clay

TLORIS:
GROUND PLAN:

Merilo: 0 5 10 0 10m
Measuring scale:

JAMA v PEKLU
(HÖHLE - LOCH)

PROFIL:
PROFILE:

